

แนวทางการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
กรณีศึกษา ตำบลจำปาโมง อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี
DEVELOPMENT APPROACH OF A SMALL CHILD CENTER OF THE LOCAL
GOVERNMENT ORGANIZATION A CASE STUDY OF CHAMPAMONG
SUBDISTRICT, BAN PHUE DISTRICT, UDON THANI PROVINCE

สันติ เจริญชัย¹ วิจิตรา ศรีสอน² สันฐาน ชยannon³

Santi Chareonchai, Wichitra Srison, Sunthan Chayanon

บทคัดย่อ (Abstract)

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาศูนย์เด็กเล็ก ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ (2) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา ตำบลจำปาโมง อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (in-depth interview) ทั้งหมด 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 ภาครัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, กลุ่มที่ 2 ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและคุณครูผู้สอนหรือผู้ดูแล, กลุ่มที่ 3 ผู้ปกครอง ประชาชนในชุมชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในพื้นที่ตำบลจำปาโมง อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี รวมทั้งสิ้นจำนวน 17 ท่าน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการตีความสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ในการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา ตำบลจำปาโมง อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี ได้รับการยกระดับให้เป็นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้นแบบในระดับประเทศ มีการบริหารจัดการที่เป็นระบบ มีมาตรฐาน ในคุณภาพทั้งจากเนื้อหาการเรียน

Received: 2020-09-14 Revised: 2020-10-24 Accepted: 2020-10-26

¹ หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองการปกครอง วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา Master of Political Science Program in Government, College of Innovation and Management, Suan Sunandha Rajabhat University.

E-mail: s59463825003@ssru.ac.th

² วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา College of Innovation and Management, Suan Sunandha Rajabhat University

การสอนในหลักสูตรปฐมวัยมีการดูแลเอาใจใส่ต่อเด็กจากคุณครูและคุณครูพี่เลี้ยงอยู่ตลอดเวลา สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกห้องเรียนมีการบริหารจัดการพื้นที่ใช้สอยให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีการจัดให้มีมุมความรู้ และมุมกิจกรรมสำหรับเด็กอย่างครบครัน มีความสะอาด ถูกสุขลักษณะ และมีความปลอดภัย แนวทางการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา ตำบลจำปาโมง อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี มีลักษณะเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามแนวทางของ COACT ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีจุดเด่น คือ 1. ผู้ปกครองสามารถมารับ ส่ง ลูกหลานของตนเองได้ ทำให้ผู้ปกครองได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนประสบการณ์การดูแลเด็กจากคุณครูและคุณครูพี่เลี้ยงที่มีความใกล้ชิดกับเด็กเมื่ออยู่ที่โรงเรียน 2. ได้เข้าใจในพัฒนาการและปัญหาของเด็กเป็นรายบุคคล มีการเพิ่มศักยภาพของคุณครูและคุณครูพี่เลี้ยงที่เน้นให้มีการฝึกอบรมอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเกิดความทันสมัยในการเรียนการสอนตามสถานการณ์ในปัจจุบัน 3. เน้นให้เกิดการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยการจัดให้มีหน่วยงานในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์เด็กเล็ก ตลอดจนผู้ปกครองก็เข้ามามีส่วนร่วมประเมินผลต่อการจัดการเรียนรู้กับผู้เรียนและร่วมประชุมรับฟังปัญหาร่วมกันในทุกภาคส่วน เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

คำสำคัญ (Keywords): แนวทางการพัฒนา; ศูนย์เด็กเล็ก; องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

Abstract

This research aims 1. To study the current condition The need for the development of children's centers of local government organizations. 2. To study the development of children's centers of local government organizations. Case Study Champa Mong Sub-district, Ban Phue District, Udon Thani Province Using qualitative research as a purposive sampling by selecting a sample used in-depth interviews in three groups: group 1, government or local government, group 2, young children's development center executive and teachers or carers, group 3 parents. A total of 17 people in the community or stakeholders in Champa Mong Sub-district, Ban Phue District, Udon Thani Province, a total of 17 people used in the research, namely semi-structured interview guide, the tooling for data collection using the interview form, then set the issue and scope of the question, and have 3 experts examine the tools. The results showed that the current condition The need for the development of children's centers of local government organizations. A case study

of Champa Mong Sub-district, Ban Phue District, Udon Thani province has been upgraded to a prototype child development center nationally. Systematic management Quality standards from primary school teaching content. There is always caring for children from teachers and mentors. The environment inside and outside the classroom is managed to make the most of the living space. There is a full knowledge corner and a children's activity corner. Clean, hygienic, and safe. Guidelines for the Child Center Development of Local Administrative Organization: A Case Study of Champamon Sub-district, Ban Phue District, Udon Thani Province It is a learning center based on the Northeastern COACT guidelines. 1. Parents can pick up and transport their children. This gives parents the opportunity to share child care experiences from teachers and mentors who are close to the child when at school. 2. Understand the development and problems of individual children. There is an increase in the potential of teachers and mentors who emphasize on regular training in order to be up-to-date in teaching and learning according to the current situation. 3. Focus on community participation by organizing a community agency to participate in the development of the child center. As well as parents take part in assessing the effects of learning management with learners and attending meetings to listen to problems in all sectors. For sustainable development

Keywords: Development Guidelines; Small Children Center; Local Government Organization

บทนำ (Introduction)

กระทรวงศึกษาธิการได้พัฒนาหลักสูตรสำหรับเด็กปฐมวัยไว้ กล่าวคือ การพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 5 ปี โดยให้อยู่บนพื้นฐานของการอบรมเลี้ยงดูด้วยความรัก ความอบอุ่น และส่งเสริมกระบวนการในการเรียนรู้เพื่อให้ตอบสนองสิ่งเร้าตามธรรมชาติ และพัฒนาศักยภาพของเด็กภายใต้บริบทของสังคมและวัฒนธรรม เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีคุณค่าต่อตนเองและสังคม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 : 3)

พระราชบัญญัติองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้กำหนดให้ราชการส่วนกลางต้องถ่ายโอนภารกิจในการจัดบริการสาธารณะไปให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้บริหารจัดการทั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี และบริการสาธารณะแก่ประชาชนในท้องถิ่นอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม (มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2547 : 1) การจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก็เป็นส่วนหนึ่งในภารกิจที่เป็นบริการสาธารณะตามที่พระราชบัญญัติได้กำหนดไว้

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้มีการจัดทำมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้นในปี พ.ศ. 2547 เพื่อใช้เป็นกรอบมาตรฐานให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ปฏิบัติตาม โดยพัฒนาให้มีมาตรฐานและมีคุณภาพเป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยได้แบ่งมาตรฐานออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้ (1) ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (2) ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (3) ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (4) ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชน ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องสนองตอบตามเจตนารมณ์ของรัฐบาลในด้านการจัดดำเนินการระบบการศึกษาให้มีคุณภาพ และเพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นสถานศึกษาที่มีคุณภาพแห่งแรกของชีวิตวัยเยาว์ของเด็กช่วงปฐมวัย (ทิพย์อุบล เกลารักษ์, 2557 : 3)

มักมีคำที่ถูกกล่าวถึงว่า “เด็กในวันนี้ จะเป็นผู้ใหญ่ในวันหน้า” หรือ “เด็ก คือ อนาคตของชาติ” คำกล่าวนี้แสดงถึงการให้ความสำคัญกับทรัพยากรมนุษย์ที่อยู่ในช่วงวัยเด็ก เพราะจะสามารถหล่อหลอมเกลาหรือขัดเกลาให้เด็กคนหนึ่งเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพและเป็นทรัพยากรสำคัญในการขับเคลื่อนพัฒนาประเทศนั้นก็จำเป็นต้องอาศัยปัจจัยของมนุษย์ขั้นพื้นฐาน เช่น อาหาร เครื่องนุ่งห่มที่อยู่อาศัย การบริการทางการแพทย์ เป็นต้น และส่วนสำคัญในการพัฒนาศักยภาพและคุณภาพชีวิตให้กับเด็กช่วงวัยปฐมวัยเช่นนี้ คือ การให้การศึกษาขั้นพื้นฐานที่สำคัญ เพราะการให้การศึกษาที่มีความสำคัญต่อชีวิตในอนาคตของเด็กเหล่านี้ การศึกษาในช่วงปฐมวัยจึงจำเป็นต้องมีการใช้วิธีการอบรมและเลี้ยงดูเข้ามาเป็นส่วนเสริมในการศึกษา เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานในการเจริญเติบโตตามพัฒนาการของช่วงวัย (ทิพย์อุบล เกลารักษ์, 2557 : 1)

ต่อมา พ.ศ. 2553 ได้มีการปรับปรุงเนื้อหาและหลักเกณฑ์ในการดำเนินงานมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยแบ่งมาตรฐานเพิ่มขึ้นเป็น 6 ด้าน คือ (1) มาตรฐานด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (2) มาตรฐานด้านบุคลากร (3) มาตรฐานด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย (4) มาตรฐานด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร (5) มาตรฐานด้านการมี

ส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน (6) มาตรฐานด้านการส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2553 : 1)

ดังนั้น จากปัญหาข้างต้น การศึกษาแนวทางการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นั้นความจำเป็นเริ่มแรกต้องทำการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความจำเป็นในการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กก่อน ซึ่งสภาพบริบทต่างๆ นั้นส่งผลต่อการพัฒนาศูนย์ฯ เป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นสภาพแวดล้อม บริบทของชุมชน การมีส่วนร่วม ปัจจัยด้านนโยบาย ปัจจัยด้านบุคลากร การบริหารจัดการ ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย สิ่งต่างเหล่านี้ส่งผลต่อการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กทั้งสิ้น ซึ่งเมื่อทราบผลการศึกษาแล้ว ผู้บริหารและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถนำไปกำหนดแนวทางการพัฒนาศูนย์เด็กเล็ก ว่าควรจะเป็นไปในทิศทางใด เพื่อตอบสนองต่อการพัฒนาศักยภาพของประเทศตามคำกล่าวที่ว่า “เด็กในวันนี้ คือผู้ใหญ่ในวันหน้า และเด็ก คืออนาคตของชาติ”

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ในการพัฒนาศูนย์เด็กเล็ก ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา ตำบลจำปาโมง อำเภอบ้านฝือ จังหวัดอุดรธานี
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา ตำบลจำปาโมง อำเภอบ้านฝือ จังหวัดอุดรธานี

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. รูปแบบการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ในการพัฒนาศูนย์เด็กเล็ก รวมถึงศึกษาแนวทางการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2. ขอบเขตการวิจัย

2.1. ขอบเขตด้านเนื้อหา ผู้วิจัยศึกษาจากแนวทางการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา ตำบลจำปาโมง อำเภอบ้านฝือ จังหวัดอุดรธานี โดยศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ในการพัฒนาศูนย์เด็กเล็ก รวมถึงศึกษาแนวทางการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา ตำบลจำปาโมง อำเภอบ้านฝือ จังหวัดอุดรธานี

2.2. ขอบเขตด้านตัวแปร ผู้วิจัยทำการศึกษาจากแนวทางการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา ตำบลจำปาโมง อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้วิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ดังนั้นจึงไม่มีตัวแปรในการหาค่าความสัมพันธ์ในการทำการวิจัยครั้งนี้

2.3. ขอบเขตด้านระยะเวลา ผู้วิจัยทำการศึกษาจากแนวทางการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา ตำบลจำปาโมง อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี โดยดำเนินการศึกษาในช่วงระหว่างเดือน พฤศจิกายน 2562 – มีนาคม 2563

3.ประชากรหรือผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) เป็นการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยกำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกชัดเจนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In-Depth Interview) ทั้งหมด 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 ภาครัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, กลุ่มที่ 2 ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและคุณครูผู้สอนหรือผู้ดูแล, กลุ่มที่ 3 ผู้ปกครอง ประชาชนในชุมชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในพื้นที่ ตำบลจำปาโมง อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี รวมทั้งสิ้นจำนวน 17 ท่าน

4.เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.1. ศึกษาข้อมูลเบื้องต้น โดยศึกษาหลักการทฤษฎี เกี่ยวกับการสืบค้นสารสนเทศและเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวคิดและแนวทางในการสร้างเครื่องมือ

4.2. สร้างเครื่องมือ โดยการศึกษาหลักการสร้างแบบสัมภาษณ์ แล้วกำหนดประเด็นและขอบเขตคำถาม ด้วยการจัดหมวดหมู่ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อพิจารณาแบบสัมภาษณ์เบื้องต้น ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่านตรวจสอบเครื่องมือ ทำการทดสอบหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของคำถามในแต่ละข้อให้ตรง ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ครอบคลุมเนื้อหาความถูกต้องของการใช้ภาษาและสอดคล้องกับการวิจัย

5.การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลตลอดเวลาขณะที่เก็บรวบรวมข้อมูล จนกระทั่งได้ข้อมูลครบตามที่ต้องการแล้ว จึงทำการวิเคราะห์สรุปอีกครั้งโดยได้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการตีความ (Interpretation) เพื่อนำเสนอในลักษณะการบรรยายเชิงพรรณนา โดยศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เจาะลึก

ผลการวิจัย (Research Results)

ผลการศึกษาจำแนกประเด็นสำคัญตามวัตถุประสงค์ในการวิจัยได้ 2 ประเด็นดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ในการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา ตำบลจำปาโมง อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี

สรุปจากผลการวิจัยพบว่าสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ในการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา ตำบลจำปาโมง อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี มีการพยายามผลักดันและขับเคลื่อนให้ผู้นำชุมชนและประชาชนในชุมชน เห็นถึงคุณค่าและความสำคัญของการเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับลูกหลานตนเองและมีการสร้างความตระหนักถึงบทบาทของพลังแห่งการขับเคลื่อนภายในชุมชน ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพราะศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตำบลจำปาโมง ได้รับการยกระดับให้เป็นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้นแบบ ในระดับประเทศ มีการบริหารจัดการที่เป็นระบบ มีมาตรฐานในคุณภาพทั้งจากเนื้อหาการเรียนการสอนในหลักสูตรปฐมวัย ทั้งจากการดูแลเอาใจใส่ให้ความรักความเมตตาแก่เด็กทุกคนอย่างเท่าเทียมกันของคุณครูและคุณครูพี่เลี้ยง ทั้งจากสภาพแวดล้อมในการบริหารจัดการพื้นที่ใช้สอยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตำบลจำปาโมง อย่างมีประสิทธิภาพ ที่มีการจัดให้มีมุมความรู้ต่าง ๆ มีแหล่งการเรียนรู้สำหรับเด็ก สะอาด ถูกสุขลักษณะ มีความปลอดภัยแก่เด็กที่เป็นวัยกำลังอยากรู้อยากเห็น พร้อมทั้งได้มีการดำเนินการพัฒนาและจัดการเรียนรู้ให้แก่เด็กที่มีอายุ 2 ถึง 5 ปี อย่างเป็นลำดับขั้น กล่าวคือ ไม่ทำการเรียนการสอนแบบก้าวกระโดด เพราะจะทำให้ไม่เหมาะกับวัยของเด็กในช่วงอายุนั้น ๆ พัฒนาการของเด็กนั้นต้องมีการให้ความสำคัญทั้งด้านร่างกายและด้านสติปัญญา เนื่องจากเด็กในวัยนี้มีการเจริญเติบโตและมีพัฒนาการอย่างรวดเร็ว คุณครูและคุณครูพี่เลี้ยง จึงเป็นบุคคลสำคัญในการทำหน้าที่อบรมเลี้ยงดูและจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เกิดการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพในขณะที่เด็กเข้ามารับการศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตำบลจำปาโมงแห่งนี้ และส่วนสำคัญที่สุดที่จะทำให้ทราบถึงพัฒนาการของเด็กแต่ละคนนั้นว่ามีพัฒนาการไปถึงระดับใด คุณครูและคุณครูพี่เลี้ยงต้องวิเคราะห์ข้อมูลเด็กเป็นรายบุคคลพร้อมทั้งจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ จากการวิเคราะห์มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในหลักสูตรสถานศึกษา โดยมีกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการเด็กให้ครบทุกด้านทั้งด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านจิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา

2. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา ตำบลจำปาโมง อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี

สรุปจากผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา ตำบลจำปาโมง อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี มีลักษณะเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามแนวทางของ COACT ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแบบกระจายโดยมีจุดเด่นของศูนย์กระจาย คือ ผู้ปกครองสามารถรับ ส่งลูกหลานของตนเองได้ โดยเน้นให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นศูนย์ที่เรียกว่า “ใกล้บ้านใกล้ใจ” เพื่อให้ผู้ปกครองบางท่านสามารถเดินมาส่งบุตรหลานที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้วยตนเอง และเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์การดูแลเด็กจากคุณครูและคุณครูพี่เลี้ยงที่มีความใกล้ชิดกับเด็กได้เข้าใจในพัฒนาการและปัญหาของเด็กเป็นรายบุคคล และทำให้เกิดความรู้สึกผูกพันแบบ “ความเป็นเครือญาติ” รวมถึงมีการบริหารงานบุคคลที่มุ่งเพื่อตอบสนองภารกิจของหน่วยงาน โดยยึดหลักการกระจายอำนาจ ระบบคุณธรรม และหลักธรรมาภิบาล เพื่อให้การบริหารจัดการมีความคล่องตัว เกิดความอิสระในการปฏิบัติงานภายใต้กฎหมาย กฎระเบียบปฏิบัติ ผู้ปฏิบัติงานที่ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ และมีการเพิ่มศักยภาพของคุณครูและคุณครูพี่เลี้ยงที่เน้นให้มี การฝึกอบรมอย่างสม่ำเสมอเพื่อเกิดความทันสมัยในการเรียนการสอนตามสถานการณ์ในปัจจุบันได้ มีการส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบพี่เลี้ยง 1-3-6-10 เพื่อการดูแลติดตามการดำเนินงานของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเครือข่าย อีกทั้งยังเน้นให้เกิดการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยการจัดให้มีหน่วยงานในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์เด็กเล็ก ตลอดจนผู้ปกครองก็เข้ามามีส่วนร่วมประเมินผลต่อการจัดการเรียนรู้กับผู้เรียน และร่วมประชุมรับฟังปัญหาร่วมกันในทุกภาคส่วน เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน แนวทางการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา ตำบลจำปาโมง อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี จึงต้องมีการดำเนินการพัฒนาจาก 4 ภาคส่วน นั่นคือ (1) ภาครัฐ (2) ภาคองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (3) ภาคผู้ปฏิบัติงาน และ (4) ภาคประชาชน ในชุมชน เพราะการร่วมกันคิด ร่วมกันลงมือทำ ร่วมกันวางแผน ร่วมกันพัฒนา ร่วมกันรับผิดชอบก็จะทำให้เกิดมาตรฐานในการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตำบลจำปาโมง อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี และเมื่อเป็นเช่นนั้น ทั้ง 4 ภาคส่วนก็ได้ร่วมกันรับผลประโยชน์ที่เกิดจากการพัฒนาอย่างแท้จริง

สรุปผลการศึกษากล่าวได้ว่าแนวทางการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา ตำบลจำปาโมง อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี ในคำสัมภาษณ์ของกลุ่มที่ 3 ผู้ปกครอง ประชาชนในชุมชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ ตำบลจำปาโมง อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี พบว่า ต้องการให้ภาครัฐตระหนักถึงความสำคัญของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มาก และจัดสรรงบประมาณลงมาเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ควรให้มีประชุมครูกับผู้ปกครองบ่อย ๆ อย่างน้อยก็ปีละ 2 ถึง 3 ครั้ง เวลามีปัญหาที่ตัวลูกหลานของเราจะได้ช่วยกันแก้ไขปัญหาได้ทัน ให้

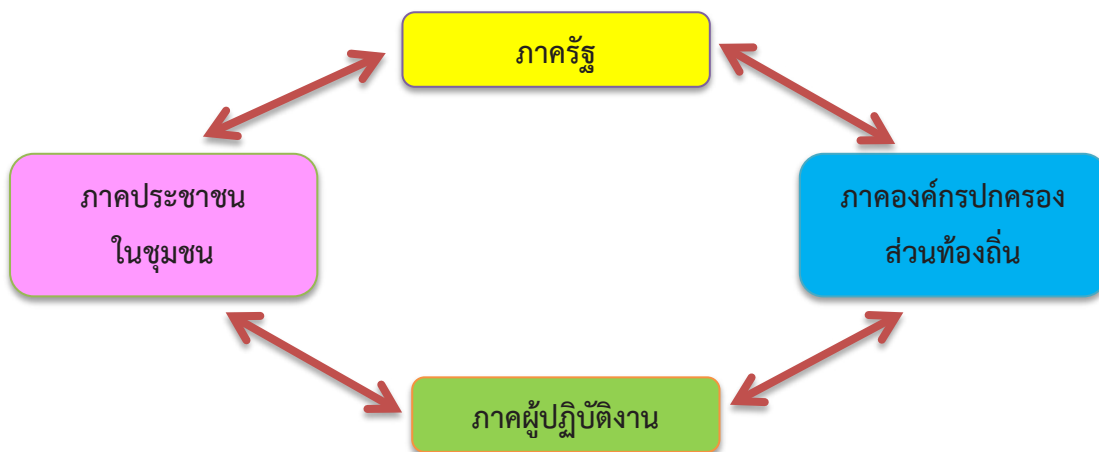
ชาวบ้านเข้ามามีส่วนร่วมเวลาที่มีการจัดประชุมครูผู้ปกครองจะได้ร่วมกันคิดร่วมกันทำเพื่อทุกฝ่าย ส่งครูและครูพี่เลี้ยงไปฝึกอบรมบ่อย ๆ จะได้นำความรู้กลับมาพัฒนาศูนย์ให้มาก จัดสรรงบประมาณและมาตรการให้ครอบคลุมกับความต้องการที่เป็นจริงในการเรียนการสอน ส่งเสริมให้พ่อแม่ผู้ปกครองเข้าไปมีส่วนร่วมในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จัดการแนวทางป้องกันโรคให้รัดกุม เพื่อไม่ให้เกิดการแพร่ระบาดให้บุตรหลาน

1. แนวทางการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา ตำบลจำปาโมง อำเภอบ้านฝือ จังหวัดอุดรธานี เป็นศูนย์เรียนรู้ตามแนวทางของ COACT ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแบบกระจาย โดยมีจุดเด่นของศูนย์กระจาย คือ ผู้ปกครองสามารถรับส่งลูกหลานเองได้ โดยเน้น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก “ใกล้บ้านใกล้ใจ” ที่ผู้ปกครองบางคนเดินมาส่งเด็กที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเอง และมีโอกาสได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์การดูแลเด็กจากครู ความใกล้ชิดของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กผู้ปกครอง และ “ความเป็นเครือญาติ” อีกทั้งการบริหารงานบุคคลก็ต้องมุ่งเพื่อตอบสนองภารกิจของหน่วยงานโดยยึดหลักการกระจายอำนาจ ระบบคุณธรรม และหลักธรรมาภิบาล เพื่อให้การบริหารจัดการมีความคล่องตัว เกิดความอิสระในการปฏิบัติงานภายใต้กฎหมาย ระเบียบปฏิบัติผู้ปฏิบัติงานได้รับการพัฒนา และมีการเพิ่มศักยภาพของครูและผู้ดูแล เน้นการฝึกอบรมและเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน เพราะการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะดำเนินไปได้ด้วยดีก็ต้องขึ้นอยู่กับความร่วมมือร่วมใจของประชาชน อีกทั้งรัฐควรเพิ่มงบประมาณให้กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมากขึ้น ทั้งสื่อการสอน ทั้งการตรวจและป้องกันโรค

2. ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา ตำบลจำปาโมงอำเภอบ้านฝือ จังหวัดอุดรธานี ควรมีกระบวนการบริหารจัดการของศูนย์ โดยแนวคิด “ครูร้อยคน” ที่ยั่งยืน ชุมชนต้องเป็นเจ้าของศูนย์และมีการดำเนินงานตามกระบวนการ PDCAI ตามแนวทาง Benchmarking ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแบบก้าวกระโดด มีการส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบพี่เลี้ยง 1-3-6-10 เพื่อการดูแลติดตามการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเครือข่าย รวมถึงควรมีหน่วยงานหรือชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์เด็กเล็ก ตลอดจนผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการจัดและประเมินผลต่อการจัดการเรียนรู้กับผู้เรียน และร่วมประชุมรับฟังปัญหาร่วมกันในทุกภาคส่วนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

จากข้อค้นพบในการวิจัยครั้งนี้จึงพบว่า แนวทางการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา ตำบลจำปาโมง อำเภอบ้านฝือ จังหวัดอุดรธานี คือ การดำเนินการพัฒนาควบคู่ไปด้วยกันใน 4 ภาคส่วน นั่นคือ (1) ภาครัฐ (2) ภาคราชการปกครองส่วนท้องถิ่น (3) ภาคผู้ปฏิบัติงาน และ (4) ภาคประชาชนในชุมชน ตำบลจำปาโมง อำเภอบ้านฝือ

จังหวัดอุดรธานี เพราะการร่วมกันคิด ร่วมกันลงมือทำ ร่วมกันวางแผน ร่วมกันพัฒนาร่วมกันรับผิดชอบ ก็จะทำให้เกิดมาตรฐานในการพัฒนาศูนย์เด็กเล็ก ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตำบลจำปาโมง อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี และเมื่อเป็นเช่นนั้นทั้ง 4 ภาคส่วนก็ได้ร่วมกันรับผลประโยชน์ที่เกิดจากการพัฒนาอย่างแท้จริง โดยสามารถอธิบายได้ดังรูปภาพต่อไปนี้

ภาพประกอบที่ 2 แนวทางการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น
กรณีศึกษา ตำบลจำปาโมง อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากผลการศึกษาดังวัตถุประสงค์ข้างต้นนั้น ผู้วิจัยนำผลการวิจัยมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา ตำบลจำปาโมง อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี

ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา ตำบลจำปาโมง อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ร่วมกันเสนอความคิดเห็นเพื่อให้เกิดการพัฒนา เนื่องจากศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก ตำบลจำปาโมง ได้รับการยกระดับให้เป็นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้นแบบในระดับประเทศ มีการบริหารจัดการที่เป็นระบบ มีมาตรฐานในคุณภาพทั้งจากเนื้อหาการเรียนการสอนในหลักสูตรปฐมวัย ทั้งจากการดูแลเอาใจใส่ให้ความรักความเมตตาแก่เด็กทุกคนอย่างเท่าเทียมกันของคุณครู และคุณครูที่เลี้ยงทั้งจากสภาพแวดล้อมในการบริหารจัดการพื้นที่ใช้สอยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตำบลจำปาโมงอย่างมี

ประสิทธิภาพ ที่มีการจัดให้มีมุมความรู้ต่าง ๆ มีแหล่งการเรียนรู้สำหรับเด็ก สะอาด ถูกสุขลักษณะ มีความปลอดภัย สอดคล้องกับ จันทรา จันทรสุขสวัสดิ์ (2550) ได้อธิบายว่า ครูผู้สอนนั้นเป็นผู้ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งยวด ที่จะช่วยให้เด็กได้รับความรู้ ความสนุกสนานในขณะเรียน และปลอดภัย เมื่ออยู่ในโรงเรียน เด็กจะกระตือรือร้นที่จะอยากมาโรงเรียนเพื่อพบเพื่อนๆ และพบครู และยังสอดคล้องกับ เฉิดโณม บุญโยหฺตระ (2550) ที่ได้อธิบายว่า ผู้ปกครองมีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนในด้านการจัดสภาพแวดล้อมมากที่สุด เนื่องด้วยความเกี่ยวข้องกับความปลอดภัยของบุตรหลาน การจัดการกับอาคารเรียนควรมีความแข็งแรงและปลอดภัย ห้องเรียนมีแสงสว่างเพียงพอไม่มีดจนทำให้สายตาไม่ดี มีอากาศถ่ายเทสะดวก และปราศจากเสียงรบกวน สอดคล้องกับ ยุวพันธ์ นิลดำ (2557) ที่อธิบายถึง การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างชุมชนและผู้ปฏิบัติงานในทุกภาคส่วน เพื่อให้เกิดการบริหารงานอย่างต่อเนื่องในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และเป็นไปตามหลักสูตร และให้มีการบริหารการจัดการเรียน การสอนในหลายมิติ ในส่วนของด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกห้องเรียนและด้านความปลอดภัย ก็ต้องจัดให้มีระบบสาธารณสุขโรคให้ครบถ้วน มีมาตรฐานสากลโดยเฉพาะด้านระเบียบอาคารเพื่อให้มีอากาศถ่ายเทได้สะดวก ในส่วนของด้านเวชภัณฑ์ยาที่ต้องเตรียมพร้อมอยู่เสมอและจัดการเครื่องมืออุปกรณ์ปฐมพยาบาลให้สะอาดปราศจากเชื้อโรคในด้านของวิชาการและการจัดกิจกรรมตามหลักสูตร เน้นให้นำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาจัดการเรียน การสอนเพื่อการเรียนรู้ตามยุคสมัย ด้านของการมีส่วนร่วมในชุมชน มุ่งเน้นการส่งเสริมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน โดยจัดให้มีการประชุมพบปะ ร่วมมือกับหน่วยงานหลากหลายสถาบันเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับ พระพุทธิพงษ์ วิสารโท (สงวนนาม) (2561) ที่อธิบายถึงแนวทางการส่งเสริมการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม ควรส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้นำชุมชน และผู้นำทางศาสนา มีความรู้ความสามารถ เข้าใจในแนวทางการมีส่วนร่วมตามหลัก บวร (บ้าน วัด โรงเรียน) ให้มากและผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้เข้ามามีส่วนในการวางแผน การตัดสินใจ การส่งเสริม การพัฒนา และตลอดถึงการร่วมกันลงมือปฏิบัติ ประเมินผล การปฏิบัติ ทั้งด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป อย่างเต็มที่ เพื่อเป็นการเติมเต็มและเกิดมิติทางการบริหารอย่าง ครอบคลุมและมั่นคง เพื่อการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาต่อไป

2. แนวทางการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา ตำบลจำปาโมง อำเภอบ้านฝาง จังหวัดอุดรธานี

ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา ตำบลจำปาโมง อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี มีการบริหารงานบุคคลที่ตอบสนองภารกิจของหน่วยงาน โดยยึดหลักการกระจายอำนาจ ระบบคุณธรรม และหลักธรรมาภิบาล เพื่อให้การบริหารจัดการมีความคล่องตัว มีความยืดหยุ่น และเกิดความอิสระในการปฏิบัติงาน ภายใต้กฎหมาย กฎระเบียบข้อบังคับ ผู้ปฏิบัติงานก็ได้รับกำลังใจในการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ ทำให้เกิดการพัฒนาย่างต่อเนื่อง และมีการเพิ่มศักยภาพของคุณครูและคุณครูพี่เลี้ยง ที่เน้นให้มีการฝึกอบรมอย่างสม่ำเสมอเพื่อเกิดความทันสมัยในการเรียนการสอนตามสถานการณ์ ในปัจจุบันได้ และมีการจัดให้มีหน่วยงานในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์เด็กเล็ก ตลอดจนผู้ปกครองก็เข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผลต่อการจัดการเรียนรู้ของคุณครู และคุณครูพี่เลี้ยงกับผู้เรียน และมีการจัดประชุมรับฟังปัญหาาร่วมกัน ในทุกภาคส่วนทั้งจากภาครัฐ ภาคองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคผู้ปฏิบัติงาน และภาคประชาชนในชุมชนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน สอดคล้องกับ ัญญัติ หลักชัย (2562) ที่อธิบายถึง การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ว่าต้องมีการเน้นการเรียนการสอน เน้นด้านวิชาการ และต้องเน้นควบคู่ไปกับการจัดกิจกรรมตามหลักสูตรให้ครบถ้วน ส่วนในด้านหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงานก็ต้องเน้นการพัฒนาศักยภาพ เปิดรับสิ่งใหม่และพร้อมที่จะเรียนรู้อยู่เสมอ ในด้านการมีส่วนร่วมในชุมชนก็ต้องพัฒนาให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนในชุมชนและผู้ปกครองอย่างถูกต้องให้ช่วยกันส่งเสริมศักยภาพในตัวเด็ก และมุ่งให้เห็นคุณค่าของการศึกษาเป็นสำคัญ เช่นเดียวกับ พระพุทธิพงษ์ วีสารโท (สงวนนาม) (2561) ที่อธิบายถึงการส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้นำชุมชน และผู้นำทางศาสนา ที่มีความรู้ความสามารถ ได้เข้ามาร่วมกันแสดงความคิดเห็น ร่วมกันใช้ความคิดในการวางแผน ร่วมกันส่งเสริมและพัฒนาและร่วมกันลงมือปฏิบัติ เพื่อเป็นการพัฒนาชุมพลังของการบริหารงานให้เกิดการพัฒนาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สอดคล้องกับงานวิจัยของ วลีพร ส่งแสง (2556) ที่ได้อธิบายว่า ผู้บริหารศูนย์เด็กเล็กต้องรู้ถึงบทบาทหน้าที่ของตนเอง ผู้นำชุมชน ผู้ปกครองและหน่วยงานเอกชนต่าง ๆ ก็ต้องมีส่วนร่วมในกิจกรรมของศูนย์เด็กเล็กอย่างต่อเนื่อง ศูนย์ควรปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น สร้างสัมพันธภาพและความสมัครสมานสามัคคีให้เกิดกับชุมชน และยังสอดคล้องกับ อภิชาติ แสงลี (2552) ที่ได้อธิบายว่า ควรมีการจัดกิจกรรมที่เอื้อและเปิดโอกาสให้ชาวบ้านเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของศูนย์ เพราะจะทำให้การมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชนนั้นเกิดเป็นความสามารถเชิงศักยภาพที่สำคัญในการบริหารพัฒนา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1) ผู้วิจัยเห็นว่า ควรปรับปรุงและพัฒนาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ในการพัฒนา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตำบลจำปาโมง อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในยุคปัจจุบันเพื่อรองรับการพัฒนาในอนาคต

2) จากผลการศึกษาพบว่า แนวทางการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา ตำบลจำปาโมง อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี ควรมีข้อตกลงความร่วมมือกัน 4 ภาคส่วน นั่นคือ (1) ภาครัฐ (2) ภาควิสาหกิจปกครองส่วนท้องถิ่น (3) ภาคผู้ปฏิบัติงาน และ (4) ภาคประชาชนในชุมชน เพื่อเป็นกลไกสำคัญของการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างยั่งยืน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ในการศึกษาครั้งต่อไปควรจะนำผลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ไปศึกษาเปรียบเทียบกับ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในหลากหลายที่ เพื่อพิสูจน์ว่าการมีบริบทที่คล้ายคลึงกันจะส่งผลที่เกิดขึ้น ให้มีความแตกต่างกันหรือไม่

2) ควรมีการศึกษาหรือถอดบทเรียนจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่พัฒนาเต็มขั้นและที่ยังพัฒนา ไม่เต็มขั้น และมีกระบวนการทำงานในลักษณะเดียวกันเพื่อเป็นองค์ความรู้ในการมาบูรณาการต่อยอดศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา ตำบลจำปาโมง อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง (References)

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2553). **มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 (แก้ไข)**.

กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).

จันทร์ จันทรสุขสวัสดิ์. (2550). ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษาของโรงเรียนอนุบาลจันทร์ อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา. **งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา**. มหาวิทยาลัยบูรพา.

เจ็ดโหม บุนยโหตระ. (2550). ความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนก่อนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตดินแดง

กรุงเทพมหานคร. **วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา**.มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

ทิพย์อุบล เสงี่ยมรักษ์. (2557). แนวการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านการบริหารจัดการ กรณีศึกษาองค์กรบริหารส่วนตำบลคำไฮใหญ่ อำเภอดอนมดแดง จังหวัดอุบลราชธานี. **ครุศาสตรมหาบัณฑิต. การบริหารการศึกษา**. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

พระพุทธิพงษ์ วิสารโท (สงวนนาม). (2561). การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้หลักการมีส่วนร่วม บวร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต ๓. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

มหาวิทยาลัยรามคำแหง สถาบันวิจัยและพัฒนา (2547). รายงานผลการประเมินความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อรองรับการถ่ายโอนภารกิจและการกำกับดูแลตรวจสอบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: เอกสารการสอน.

ยุวพันธ์ นิลดำ. (2557). การศึกษาความคิดเห็นของชุมชนต่อการบริหาร จัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตร มหาบัณฑิต**. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

วลีพร ส่งแสง. (2556). ผลการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครปฐม. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต** มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.

อคิน รพีรัตน์. (2527). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาชนบทในสภาพสังคมและวัฒนธรรมไทย การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา. กรุงเทพฯ: ศักดิ์โสภณการพิมพ์.

อัญชลี หลักชัย. (2562). การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดอุดรธานี. **วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต**. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

อภิชาติ แสงลี. (2552). การศึกษาสภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสกลนคร. **การค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต มหาสารคามมหาวิทยาลัยมหาสารคาม**.